

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 97.

V Ljubljani, v torek 28. aprila 1896.

Letnik XXIV.

Socijalna demokracija in pravnost.

Socijalno-demokratski nauk trdi, da so vse človeške napake in pregrehe samo sad nezdravih gospodarskih razmer. Hudodelstva bodo sama po sebi minola, ko zmaga socijalizem. Npravnega zakona potem ne bo treba. Kar imenujemo „pravnost“, je samo sredstvo, s katerim gospodujoči slojevi sužijo nižje. Iznašli so pravne zakone, da tem lažje izsesavajo ubogo ljudstvo. Zato se je pa „pravnost“ vedno izpreminjala po različnih gospodarskih razmerah. Stalne pravnosti ni.

Take trditve se ne morejo zdeti nikomur čudne, kdor ve, da socijalni demokratje tajé božje bivanje, človeško dušo in njeno neumrljivost. Samo po sebi je umevno, da s tem tajé tudi vsako človekovo odgovornost za njegova dejanja in zametujejo slobodno voljo.

Donai (Abc des Wissens, str. 23) pravi:

„Človek je tako organizovan, to se pravi, tekom svoje zgodovine se je takó razvil, da si nujno domišlja, da je vsako njegovo dejanje, ki ni naravnost prisiljeno, njegovo lastno, slobodno dejanje, ki bi je ravno tako lahko opustil ali z nasprotnim, ali s kakim drugim zamenjal in da si zato prisvoja zasluženo ali krivdo.“

Po domače bi rekli: Človek je neumnejši nego žival. Žival deluje po svojem nagonu in si nič ne misli; človek se pa slepi, da je slobodno bitje, ko je vendar ravno tako vezan, kot žival.

Ravno to misel poudarja Marks (Zur Kritik der politischen Oekonomie. Berlin 1859 v predgovoru): Človekova zavest ne določuje njegovega bivanja, marveč narobe njegovo družabno bivanje določuje njegovo zavest.

Človeška volja ničesar ne dela, marveč je sama gnana. Goni jo „zakon gmotnih pogojev za življenje in plojenje.“

Potemtakem smo srečno prišli do golega živalskega življenja. Živalska natora je tako uravnana, da teži po ohranjenju svojega zasebnega življenja in po ohranjenju svoje vrste. In človek po Marksu ni drugačen. Jed in pijača in spolsko življenje — to so ob kratkem sile, ki ga vodijo.

Kje ostane potem prostor za pravnost, če je „življenje samo način bivanja beljakovine“ (Engels: Herrn Dührings Umwälzung der Wissenschaft. Zürich 1886. str. 68) ali „kemizem beljakovine (ib.)? Ideja pravnosti je le „plod državljanskih proizvajalnih in lastninskih razmer, pravo je volja vladajočih slojev, ki so jo ti dvignili v zakon“ (Engels ib. str. 15) — Kruti kemični in fizični zakoni gonijo človeka in božja previdnost je k večjemu govorniška oblika, jeden izmej mnogih načinov, opisavati dejstva“. (Marks: Elend der Philosophie. Stuttgart 1885, str. 113.)

Dosledno torej govori Engels (o. c. str. 82):

„Odločno zavračamo vsako misel, ki bi nam hotela vsiliti kakoršno koli pravoslovje, kot večni, konečni in neizpremenljivi pravni zakon s pretvezo, da ima tudi pravni svet svoja stalna načela, ki stojé nad zgodovino in razločki narodov.“

Če ni nobene stalne resnice, če ni Boga in večnosti, potem tudi pravnosti ni.

Bebel trdi isto (Mohammed. Culturperiode str. 5): Pravnost in morala nimata z vero nobene zveze; nasprotno trdijo le neumneži ali hinavci. — Določena pravna načela se razvijajo sama po sebi še le tam, kjer ljudje prebivajo v družbi. Njihovo vzajemno delovanje vpliva, da si napravijo neki zakonik, ki ga sestavijo po vsakratni omiki v zunanje oblike. Da ljudje, ki morajo družabno vzajemni živeti, obsojajo mej seboj

uboj, umor, javno goljufijo, je tako zelo v zvezi z mejsebojnimi koristmi, da bi brez teh mej ne bilo mogoče nobeno družabno življenje in delovanje. Ta moralna načela niso torej nič drugega, nego pravna načela, ki jih je rodilo družabno razmerje.“

Kar človek dela, torej samo zavoljo sebe in ko bodo družabne razmere take, da mu ne treba na tako-zvan neuraven način skrbeti zase, potem ne bo nobene hudobije. Človek ne bo imel čemu biti hudoben.

Donai (o. c. str. 18. nasl.) piše: „Pravnost zahteva, da odpade vsako plačilo in vsaka kazen človeškega dejanja, ki je dejanje seboj ne prinaša. Dobro se mora jedino samo plačevati, slabo jedino samo kaznovati. In sicer zato, ker se dobro ne sme delati zavoljo plačila in slabo ne opuščati zavoljo kazni, marveč ker je dobro in ker je slabo. In človeška natora je popolnoma tako vravnana, to je v dolgi dobi pravne samovzgoje se je tako vravnala, da se vse dobro samo dovolj plačuje, vse slabo samo dovolj kaznuje in sicer tako vplivno, kakor ne bi nobeno človeško zakonodavstvo ali božja naredba v drugem življenju mogla.“

Ko se zjednačijo vsi stanovi in ko se uvede namestu zasebne lasti socijalistični komunizem, potem ne bo več prilike za greh. Saj po Marksu in Engelsu vse slabo izvira iz lakomnosti in ko se ta zamaši, potem nastane raj na zemlji. Ne tajimo sicer, da iz lakomnosti, ki je specifično človeški greh, ne izvira največ zla, a vse — to je preveč rečeno. Naj omenjamo še drugi dve korenini hudega: greh duha — napuh in greh telesa — nečistost. Grehom zoper 6. božjo zapoved ne more socijalist, kakor sploh noben materijalist ne, do živga. Narobe jim mora dati popolno upravičenost in s tem odpreti na stečaj duri uporom, sovražstvu, umorom i. t. d. Ubogo malo pozna človeško naravo, kdor noče videti, kakšno ulogo igrajo

LISTEK.

Dr. Vátroslav Oblák †.

(Dalje.)

Naravno je, da se je po dovršenih srednješolskih študijah posvetil z vso navdušenostjo oni stroki, katero je gojil že iz mlada s takim veseljem. Podal se je na Dunaj poslušat predavanja o slavistiki. Te namere ni nikdar imel, da bi se izobrazil za srednješolskega profesorja; uзор bilo mu je slovansko jezikoslovje kot tako. Kot modroslovec dunajske fakulte poslušal je vsa slavistična predavanja, prva učitelja bila sta mu veliki naš učenjak Miklošič in po njegovem umirovljenju najodličnejši njegov učenec, Jagić.

S početka bavil se je največ s staroslovenščino, da si je pridobil trdno podlago za jezikoslovna raziskovanja. Pozneje pečal se je večidel z jugoslovanskimi jeziki, v prvi vrsti s slovenščino in bolgarščino. Starejšo zgodovino slovenskega slovstva osvetlil je s temeljitimi literarnimi in jezikovnimi razpravami. Sicer hočemo govoriti spodaj natančneje o znanstvenem delovanju Oblakovem. Slovanski seminar dunajskega vseučilišča se je uprav po Oblakovem naporu zopet oživil.

L. 1891 dobil je na jesen od cesarske akademije za umetnosti in znanosti znatno gmotno podporo, s katero se je podal v Macedonijo proučevati ondašnja narečja. Čutil je sicer že kal bolezní, a vender se ni zbal nevarnega potovanja. Stremiljenje, da bi nabral v dozdevni domovini staroslovenščine neovržnih podatkov za verjetnost macedonske teorije, bilo je zanj močnejše, kakor vse ovire, ki so mu zastavljale pot. Kaj je doživel v Macedoniji, poročali so svojedobno slovenski časopisi. Mladega učenjaka, ki je stikal po vaseh, povpraševal ljudi, jih zvesto poslušal in hkrati vse zabeleževal, prijeli so turški orožniki, češ da je politični vohun. Nič mu ni hasnil pravomočni potni list, potisnili so ga v zatohlo klet kakor kakega potepuha. Avstrijski konzul v Solunu je konečno raztolmačil turški oblasti, kaj pomeni potni list.

Vrnivši se v domovino, bival je zopet kmalu na Dunaju, kmalu doma v Celju. Počitnice pa je porabil za potovanja po domovini. Vsako leto posetil je svojega prijatelja, župnika Gabrova na Koroškem. Tam je ostal po več tednov, poslušal vestno ljudsko govorico in vse natančno zapisoval. — Tako finega ušesa za razlikovanje posameznih glasov, kakor ga je imel Oblak, nima vsakdo. Razven tega stikal je

po oskromnih kmečkih knjižnicah in našel marsikako zanimivo delo, katero bi se s časom gotovo pogubilo. Nabral si je dragoceno zbirko zanimivih slovenskih knjig od prve Trubarjeve izdaje svetega pisma iz l. 1557 do najnovejšega molitvenika v ogerski slovenščini. Posebno dobro seznanil se je z ziljskim narečjem.

A tudi vzhodnih Slovencev ni zanemarjal; proučil je vzhodno-štajersko narečje, dalje govor ogrskih in prekmurskih Slovencev. Potoval je tudi po Zagorju in se do dobra seznanil s kajkavskim narečjem. Na otoku Krku v Dalmaciji, kamor se je šel zdraviti, nabral je tudi dosti jezikoslovne snovi. — Prepotoval je tudi Kranjsko in Primorsko, povsod nabiraje dialektoloških podatkov, katere je potem skrbno uporabljal in sestavljal v svojih znanstvenih spisih.

V zimskem tečaju l. 1893/94 habilitoval je dr. Oblak kot privatni docent za slovansko filologijo na graškem vseučilišču. Naučno ministerstvo naklonilo mu je remuneracije letnih 600 gld. Ta vsota z zasluzkom pri „Archivu“ in „Letopisu Matice Slov.“ bilo mu je jedino sredstvo, s katerim se je živil in si kupoval knjig.

Pljučna bolezen oglašala se je z vedno večjo

grehi zoper 6. božjo zapoved v družabnem življenju. Koder Marks v potu svojega obraza skuša iz gospodarskih razmer dokazati, kako se je razvil kak pojav, bi se mnogo hitreje prišlo do cilja, če bi se vpošteval poziv: „Cherchez la femme! — Kje je ženska?“

Če se ne bo ob drugem razbila socijalistična država, ako se kedaj ustanovi, se bo razbila zavoljo žensk; razrušilo jo bo načelo „mesene emancipacije“, katero po L'Enfantinu ponavlja socijalna demokracija.

„Starega veka smer, piše Stern (Religion der Zukunft, str. 36 nasl.) se zato odlikuje pred srednjeveško, ker ne ponižuje mesa, marveč ravno tako išče v čutnosti človekov namen, kakor v duševnem oblaženju.“

Najjasnejše se je izrazil v tem oziru Bebel v svoji cinično-surovi knjigi Die Frau. Poglejmo si par njegovih stavkov (str. 73. 342.):

„Luter ima popolnoma prav, če pravi: ‚Kdor se hoče vstavljati natornemu nagonu in noče pustiti, da gre natora po svojem, kakor hoče in mora, kaj dela tak drugega, nego da hoče zabraniti, da bi natora ne bila natora, da bi ogenj ne gorel, voda ne močila, človek ne jedel, ne pil, ne spal. — To so besede, ki bi jih morali vklesati v kamen nad vrata naših cerkva, v katerih se tako rado pridiguje proti ‚pregrešnemu mesu‘. Takozvane živalske strasti niso nič nižje, nego takozvane duševne. Človek mora imeti priložnost, da slobodno razpolaga s svojim najsilnejšim nagonom, kakor z vsakim drugim natornim nagonom. Zadovoljevanje tega nagona je ravno tako vsakogar osebna stvar, kot zadovoljevanje vsacega drugega natornega nagona. Nobeden ne potrebuje o tem dajati odgovornosti in v to se nima vtikati noben nepoklicanec. Previdnost, omika, samostojnost bodo olajševale in vodile izbiranje. — Zakrijmo si oči! — — — Taka so načela brez Boga in brez duše, — — ki ravno tako veljajo za pse in puje, kakor za — socijalno-demokratskega človeka.“

Državni zbor.

Dunaj, 27. aprila.

Pričetkom današnje seje je interpeloval poslanec Eim s tovariši ministerskega predsednika radi preziranja češkega jezika pri političnih oblastvih na Češkem.

Potem se je nadaljevala razprava o volilni preosnovi, in sicer o drugem poglavju vladne predloge. K tem poglavju je naznanil poslanec Brzorad minoritetni predlog gledé direktne volitve v vseh razredih, katerega je v današnji seji utemeljeval. Govornik poudarja, da so direktne volitve čin pravičnosti nasproti prebivalstvu na deželi, ter pravi, da mora vsak, kdor želi, da se izraža pri volitvah prava ljudska volja in se ne vpliva na mnogovrstne načine na prosto volitev, odločno glasovati za njegov predlog.

Poslanec Formanek naglašja, da vlada vsled tega tako zagovarja indirektno volitve, ker ji je potem omogočeno, še nadalje vplivati nanje. Indirektno volitve v novi kuriji ne bodo izražale pravega ljudskega mnenja in bodo mnogovrstne nerednosti mnogo pripomogle, da se kmalu ustreže splošni zahtevi.

usiljivostjo. Dasi se je pokojni strogo ravnal po zdravniških naročilih in se varoval vsake sapice, ki bi mu utegnila škodovati, in ni skoro nikdar zahajal v večjo družbo, kjer se je pušilo, vendar ni mogel zastaviti hiranja. A vzlic svojim slabim fizičnim močem bil je duševno neumorno delaven. — Vedno je ali čital ali pisal, počitka privoščil si je kaj malo.

V nekaterih slovenskih časnikih bilo je pred kratkem čitati, da je zavist od neke strani gotovo pospešila njegovo prezgodno smrt. To je res, da mu je upliven rojak delal zapreke, kjerkoli jih je mogel, a ta zavist je čisto naraven pojav. Če človek, kateri se sveti pred narodom v najlepših lastnostih, čuti, da mu hoče na strani stati drug mož, čegar duh je veliko večji, tedaj se zboji, da mu njegov „nimbus“ odpade in zato ruje in ruje proti tekmeu, da bi ga odstranil. A Oblak ni bil eden onih sentimentalnih ljudij, katere zaboli vsaka žal-beseda, za spletkarije se niti zmenil ni, ampak neustrašeno in zavestno je deloval mirno naprej. Ime njegovo postalo je znano vsemu učenemu slovanskemu svetu, bil je vreden učenec velikih svojih dveh učiteljev.

(Dalje sledi.)

Poslanec vitez Kraus pojasnjuje najprvo svoj predlog v odseku, po katerem naj bi se dovolilo bolj izobraženim volilcem po več glasov v splošni volilni kuriji. Gledé naravnostnih volitev pravi govornik, da jim načelno ne nasprotuje in da bode glasoval za Brzoradov prvi predlog, gledé volilnih okrajev pa želi, da se določijo po oddaljenosti na pet kilometrov, ker bi sicer nedostajalo število volilnih komisarjev.

Jednakega mnenja gledé direktne volitve so tudi poslanci dr. Kronawetter, Peška, Kaiser in vitez Jendrczejevicz, ki so vsi izjavili, da glasujejo za vladno predlogo, ako se vsprejme Brzoradov predlog.

Ministerski predsednik grof Badeni zagovarja vladno predlogo ter pravi, da v sedanjih razmerah ni možno misliti na direktne volitev, ker niso vsi zastopani krogi jednakega mnenja. Nikakor pa ne mere pritrditi, da bi deželni zbori odločevali o volilnem načinu za državni zbor, ker ti odločujejo le o volitvah za deželni zbor. Konečno minister najtopleje priporoča, naj se vsprejme vladna predloga nespremenjena, ker je vlada dobro premislila vse okoliščnosti in se ni mogla odločiti za drugi način.

Poslanec Scheicher izjavlja, da ne more glasovati za vladno predlogo, ker bi se sicer kratile najsvetejše pravice ljudstva. Vsled tega toplo priporoča Brzoradov predlog; pripomni pa, da bode glasoval v slučaju odklonitve za drugi dostavek, ki določuje direktne volitve v kmetijskih občinah.

Za Brzoradov predlog so še govorili poslanci Kindermann, dr. Levakovski, grof Dzieduszycki in Pernerstorfer, na kar se je debata zaključila.

Prihodnja seja jutri ob 11. uri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. aprila.

Dunajsko vprašanje se je konečno rešilo, seveda tako, kakor je sploh v sedanjih razmerah mogoče. Poročila o avdijenci dr. Luegerja pri cesarju se se včeraj vresničila, akoravno je vse liberalno časopisje bobnalo v svet, da na tem ni nikake resnice. Vodja dunajskih kristijanov je bil včeraj dopoldne ob 1/2 11. uri pri cesarju v avdijenci. Tu se mu je pojasnilo, da sedaj o njegovi potrditvi za župana ni mogoče govoriti. Cesar je sicer povdarjal, da je popolno prepričan o njegovi osebni poštenosti, potrebni nadarjenosti in zvestobi do cesarja in domovine, vendar se pa pričakuje od njega, da bode z ozirom na to, da se v avtonomno upravo zopet vrnejo normalne razmere, prostovoljno odpovedal se izvolitvi za dunajskega župana. Dr. Lueger je odgovoril, da se zahvaljuje za milostni vsprejem, ter se za sedaj kot domoljub in lojalen državljani podvrže izrecni želji svojega cesarskega gospoda. Tako je toraj vrli dr. Lueger žrtvoval največjo žrtev za cesarja in domovino in prostovoljno se odpovedal županski časti. Volitev novega župana se vrši v najbližjem času in se imenujejo za to mesto odborniki dr. Kupka, Schlesinger in Strobach, dr. Lueger pa prevzame mesto prvega podžupana. Akoravno se pereče vprašanje za sedaj ni rešilo po želji dunajskega krščanskega prebivalstva, vendar je pa s tem zelo občutno udarjena židovsko-liberalna klika, posebno pa ministerski predsednik Badeni sam. Dr. Lueger se namreč ni hotel klanjati miglejem in zahtevam grofa Badenija, marveč jedino le cesarjevi želji. Liberalna stranka se je zelo varala, ker je pričakovala ugodne rešitve od vlade in že govorila o razpuščenju in novih splošnih volitvah. Dr. Lueger ima za svoje nadaljno delovanje popolno proste roke, kar je veličnega pomena z ozirom na bližajoče se deželno in državnozbornske volitve. Po preteku določene dobe spremenile se bodo pa tudi „gotove“ razmere in tedaj se ne bode oporekalo njegovi izvolitvi za župana.

Pogodba z Ogersko. Včeraj se je vršil v Budimpešti mnogoštevilno obiskani ljudski shod, katerega sta vodila znana mažarska zagrizenca Franc Košut in Ugron in na katerem se je določilo stališče nasproti Avstriji v zadevi obnovitve pogodbe. Shoda so se vdeležili zastopniki raznih neodvisnih društev s svojimi zastavami. Zborovalci so soglasno vsprejeli naslednje resolucije: 1. Shod odločno zahteva, da se takoj odpove trgovinska in carinska zveza z Avstrijo in naj se za Ogersko določi samostojni carinski monopol, kakor tudi pravica do sklepanja mejnarodnih pogodb. 2. Ustanoviti je samo-

stojno ogersko narodno banko in 3. zavrtniti vse zahteve Avstrije glede kvote, ako se Ogerska sploh more siliti donášati k skupni kvoti. Imenovane resolucije se predlože državnemu zboru. — Kar se tiče prvih zahtev, avstrijski krogi gotovo ne bodo ugovarjali, ker je za Avstrijo mnogo koristnejše, ako se popolno loči od mažarskih izkoriščevalcev; v poslednji zahtevi je pa izražena nečuvna predrznost. Mesto da bi Ogerska prevzela jednako breme z Avstrijo, katero ji po vsej pravici pristaje, se predrzne zahtevati, da se popolno oprosti vsakih bremen. Upamo, da se jim ne bodo uresničile brezmejne zahteve in da jim novi državni zbor, ki se peča s tem vprašanjem, določno pobije jednake misli.

Križa v Franciji se ne da tako gladko poravnati, kakor se je s početka mislilo. Največje preglavico delajo predsedniku razne opozicijske stranke, mej temi posebno socijalisti, ki bi najraje videli samo svoje pristaše na ministerskih sedežih. Pogajanja mej Faureom in Sarrienom so se popolno izjalovila in sicer najbrže vsled tega, ker je nameraval zbrati okrog sebe z malimi izjemami samo bivše ministre, kateri so pa bili opozicijskim strankam trn v peti. Najbolj je razjarilo merodajne kroge, da se namerava pozvati v kabinet Bourgeois, ki se je najbolj zameril radikalcem in tudi predsedniku ni ugajal. Vsled tega je Faure včeraj naročil senatorju Meline, naj on sestavi novi kabinet ter se po možnosti ozira na obstoječe razmere. Meline mu dosedaj še ni dal nikakega zagotovila, marveč se hoče popreje posvetovati s svojimi političnimi prijatelji. Naloga, kakoršno je sedaj treba rešiti, iz navedenih vzrokov nikakor ni lahka, ker gotovo nihče ne bode mogel vstreti vsem zahtevam. Radikalci in socijalisti so voljni podpirati le tako ministerstvo, ki bi se resno poprijelo preosnove državne ustave, nasproti pa nočejo o tem ničesar slišati ostale vplivne stranke.

Belgija. Belgijske katoličane je zadel v zadnjih dneh nov hud udarec. Splošno čislani in mnogozaslужni državljani ter najodločnejši vodja katoliške stranke, Bernaert, je sklenil, odtegniti se političnemu življenju. Z njim so izgubili belgijski katoliki nado, katero so stavili nanj v kritičnih momentih. Splošno se je mislilo, da v kratkem prevzame zopet državno krmilo in vspešno igra vlogo posredovalca, kakoršnega je ravno v sedanjih zmedenih razmerah neobhodno potreba. Stranka sama na sebi je seveda dovolj močna, da se nadalje še lahko krepko upira raznim navalom, posebno od socijalistične strani, toda v njenem vodstvu je zaman iskati moža, ki bi bil jednak dosedanjemu vodji Bernaertu. Stranka brez odločnega vodstva pa ne more vspešno izvrševati tečajnih nalog in zato je Bernaertov sklep tem občutnejši udarec. Vkljub temu pa ne smemo izgubiti nade, da se ne bi v kratkem našel mož, ki bode jednako vnet za sveto stvar ter vsaj deloma nadomestoval sedanjo, kakor sami trdijo, nenadomestljivo izgubo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Javne seje trgovske in obrtniške zbornice dne 24. aprila t. l. so se pod predsedstvom zborničnega predsednika Ivana Perdana udeležili nastopni zbornični člani: Ivan Baumgartner, Ivan Dogan, Franc Hren, Anton Klein, Josip Kušar, Alojzij Lenček, Karol Luckmann, France Omersa, Tomaž Pavšler, Josip Rebeck, Filip Supančič in Jernej Žitnik.

Zbornični predsednik naznanja, da je predsedstvo povodom smrti zborničnega člana in ravnatelja kranjske stavbene družbe gosp. Maksa Krennerja, tega vdovi imenom zbornice izrazilo svoje najiskreneje sožalje in je položilo venec na rakev. Vdova prerano umrlega, gospa Emilija Krenner se je zbornici za sočutje najprisrčneje zahvalila. Predsednik se spominja koristnega delovanja umrlega in je preverjen, da ga bodo gospodje v najboljšem spominu ohranili. V znamenje sožalja so zbornični člani vstali s sedežev.

Predsednik naznanja dalje, da se je danes objavila žalostna vest, da je danes ponoči preminol v Meranu gosp. obratni ravnatelj c. kr. državnih železnic Teodor pl. Scala. Spominja se njegovega delovanja na Kranjskem in poudarja, da se je ta zmirom toplo zanimal za deželno stolno mesto Ljubljano, ki ga je tudi za častnega člana imenovalo, kakor tudi za Kranjsko sploh. V znak sožalja vstanejo navzoči s sedežev.

Zbornični tajnik poroča:

a) Da se namesto umrlega zborničnega člana gosp. Maksa Krennerja v zmislu § 6 volilnega reda ne more nobeden poklicati v zbornico kot pravi član, ker so se pri zadnji volitvi vsi veljavni glasovi glasili na imenovanega in se bo torej moglo mesto popolniti še-le pri prihodnji volitvi.

b) C. kr. deželna vlada naznanja, da se je vsled ukaza vis. c. kr. trgovskega ministerstva z dne 25. febr. 1896, odobril računski zaključek za leto 1894 z izkazanimi prejemki 12.937 gld. 46 kr. in izdatki 9.210 gld. 28 kr., toraj s konečnim blag. ostankom 3727 gld. 18 kr. Potrdil se je ob enem tudi račun o pokojninskem zakladu zborničnih služabnikov s prebitkom 11.500 gld. v efektih, 3.681 gld. 47 kr. v hranilničnih ulogah in 285 gld. 56 kr. v gotovini, dalje račun o ustanovnem zakladu s prebitkom 4.800 gld. v efektih, 106 gld. 87 kr. v hranilničnih ulogah in 60 kr. v gotovini.

c) C. kr. deželnemu predsedstvu se je vsled naznanila, da je kranjski deželni odbor v interesu uvedbe čevljarstva v Kropi pripravljen v zvezi s trgovsko in obrtniško zbornico prevzeti polovico dotičnih stroškov, proračunjenih na 2000 gld., predložil podrobni načrt glede te pomočne akcije.

d) C. kr. poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu v Trstu se je na vprašanje poročalo, da je po potresni katastrofi potrebnost na stavbinskem in sploh odbranem lesu zelo poskočila, in da so se vsled tega tudi povišale kupne cene.

e) Zbornica je priporočala pri vis. c. kr. finančnem ministerstvu prošnjo nekega lastnika opekarne za dovolitev znižanja uvozne carine za stroje.

f) Zbornica obrnila se je na glavno ravnateljstvo c. kr. priv. južne železnice na Dunaju in je prosila priporočevaje vlogi Vevških papirnic in c. kr. priv. tovarne za barveni les na Fužinah, da naj bi se na postaji v Zalogu ob tovrnem skladišču napravila večja rampa in še en tir na kolodvoru.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. aprila.

Pogreb † monsign. Luke Jerana.

Ze davno Ljubljana ni videla tako velečastnega pogreba, kakor včeraj, ko smo položili v grob truplo pokojnega kanonika Jerana. Ze davno pa tudi Ljubljana ni morala izročiti materi zemlji toli zaslužnega, spoštovanega in ljubljenega domoljuba, kakor je bil pokojni Jeran. Od blizu in daleč se je zbralo silno veliko žalujočega naroda. Pogreba so se udeležili mej drugimi odličnjaki tudi deželni glavar Oton Detela, župan ljubljanski Peter Grasselli, dvorni svetnik Račič, okr. glavar marki Gozani, opat Ogradi iz Celja, kakih 100 duhovnov iz škofije, večinoma vsa šolska mladina ljubljanska; lepe vence so položili na krsto pokojnikovo dijaki višje in slovenske nižje gimnazije, slovensko katoliško delavsko društvo, „Slovenska Matica“, katoliško društvo vajencev itd. Pred župniščem so prevzvišeni gosp. knezoškof blagoslovili truplo, gimnazijski pevci so zapeli prvo žalostinko, na to so prevz. gosp. knezoškof spremili truplo v cerkev, kjer so opravili mrtvaške molitve. Iz cerkve do pokopališča vodil je spreved mil. gospod stolni prošt dr. L. Klofutar z obilno azistencijo. — Resni, zamišljeni obrazi, solze, ki so se blestile navzočim v obeh, kazale so, kako težko je ločiti se od moža, katerega smo vsikdar častili in ljubili kot svojega vzornika. Položili so truplo Jeranovo poleg groba gosp. Jeriča, bila sta v življenju v tesni prijateljski zvezi in tudi smrt ju družila na skupnem počivališču. — Danes ob 8. uri je bilo duhovno opravilo za pokojnega kanonika Jerana. Pontifikalno črno sv. mašo je daroval mil. gospod stolni prošt dr. L. Klofutar.

(Oseba vest.) Nadsodišče v Gradcu je imenovalo pravnega praktikanta g. Antona Mladiča avskultantom za Kranjsko.

(Za spominek kanonika Jerana.) Veleč. gosp. Ivan Lavrenčič, dekan v Smartnem pri Litiji 10 gld. — Za nagrobni spominek „usmiljenemu Samarijanu“ posestnik g. A. Koemur 5 gld.

(Dar za družbo sv. Cirila in Metoda.) Poč. g. Iv. Ambrožu, c. in kr. morn. kapelanu v Pulju, smo prejeli 50 gld. kot drugo polovico pokroviteljnine „Slovenske naselbine v Pulju“ za družbo sv. Cirila in Metoda.

(Žrebanje porotnikov.) Dne 27. aprila t. l. so bili izžrebani pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 26. maja t. l., naslednji gospodje porotniki: Benedikt Jožef S., trgovec v Ljubljani; Blumauer Leopold, jermenar, krčmar in hišni posestnik v Ljubljani; Bergant L., hišni posestnik v Kamniku; Bolaffio Viktor, zemljiški posestnik in obrtnik v Spodnji Šiški; Dragatin Ferdinand, prodajalec glasovirov v Ljubljani; Fajdiga Josip, špediter v Kamniku; Goršič Franc, izdelovatelj orgelj in hišni posestnik v Ljubljani; Grobelnik Janez, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Gradišek Janez, trgovec in posestnik zemljišč v Zalogu pri Ljubljani; Hermann Avgust, hišni posestnik v Kamniku; Jeršinovec Miroslav, posestnik zemljišč na Vrhniki; Kenda Henrik, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Kriegl Robert, urar v Ljubljani; Kumer Rudolf, hranilnični pristav v Ljubljani; Lenče Josip, krčmar in hišni posestnik v Ljubljani; Lavrič Leo, trgovec v Škofji Loki; Mahr Arthur, zasebni učitelj v Ljubljani; Mayer Franc, pozlatar in hišni posestnik v Ljubljani; Majdič V., posestnik mline v Kranju; Omersa Franc, trgovec v Kranju; Perles Adolf, pivovarnar in hišni posestnik v Ljubljani; Planinšek Dragotin, pekovski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Pecher Konrad, trgovec v Škofji Loki; Pupp Dragotin, trgovec v Kranju; Schiffer Viktor, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Šuster Anton, trgovec v Ljubljani; Širnik Dragotin, hišni posestnik v Ljubljani; Šoss Miroslav, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Stoecklinger Konrad, gostilničar in hišni posestnik v Ljubljani; Škerjanc Janez, gostilničar in hišni posestnik v Ljubljani; Seunig Josip, veleposestnik v Bokalcu ljubljanska okolica; Tönnies Viljem, tovarnar in hišni posestnik v Ljubljani; Valentinčič Ign., zavarovalni zastopnik in hišni posestnik v Ljubljani; Verbajš Ignacij, upravitelj tiskarne v Ljubljani; Zabkar Avgust, ključarski mojster v Ljubljani. — Namestovalni porotniki gospodje: Boltauzer Ivan, brivec v Ljubljani; Fajdiga Ivan, branjevec v Ljubljani; dr. Franko Alojzij, odvetniški kandidat v Ljubljani; Klemenčič Dragotin, knjigovodja v Ljubljani; Pezdin Franjo, čevljarški mojster v Ljubljani; Stebi Anton, fijakar v Ljubljani; Steiner Vencel, hišni posestnik v Ljubljani; Soklič Ivan, prodajalec klobukov v Ljubljani; Tavčar Jernej, mizarski mojster in hišni posestnik v Ljubljani.

(Deželno pomočno društvo Rudečega križa za Kranjsko.) Na dan 25. t. m. sklicani občni zbor deželnega pomočnega društva Rudečega križa za Kranjsko zaradi nezadostnega števila udov ni bil sklepčen. Novi občni zbor sklicuje se na torek 28. t. m. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani, kateri se pa bode vršil ne oziraje se na število navzočih udov.

(Iz Planine) v dekaniji cirčniški se nam naznanja, da bodo imeli od 7. do 14. maja t. l. ponovljenje sv. misijona pod vodstvom čč. oo. lazaristov Hajdriha, Nežmaha in Krivca. Slovesen začetek bo 7. maja zjutraj ob 6. uri, slovesen sklep 14. maja popoldne ob 3. uri. Vsaki dan bodo po trije misijonski govori. Prvi misijon je bil meseca aprila l. 1869 v kljub silnim zaprekam. Udeležba je bila velikanska. — Ponovljenje se je vršilo meseca novemb. 1887. l., ki se ni tako dobro obneslo. Bila je povodenj in ljudje niso mogli redno prihajati k misijonskim opravilom. Bog danj več vspeha in obilnejšega sadu letos! Prvo glavno delo na njivah: saditev krompirja in turšice bo dokončano in ljudje bodo brez ovire lahko cerkev obiskovali.

(Iz Radeč) 27. aprila. Novoustanovljena šola v Podkrajju se bode zdaj enkrat menda vendar le odprla, vsaj najemščina za njo se mora plačevati že skoro dve leti. Najeta je namreč neka kmečka hiša, v kateri so se prostori za šolo priredili. Kolavdacija se je vršila dne 16. t. m. — Zadnji sejm dne 20. t. m. je bil le srednje vrste. — Na sv. Jurija dan

so v našem trgu faute k vojakom nabirali. Število sposobnih je letos višje od onega prejšnjih let. — Novo podjetje smo dobili. Pek Jurij Kos je začel izdelavati sodovodo. Napis na zamašku steklenic je seveda nemški. — Tukajšnji rojak gostilničar Petrič; jako podjeten mož, namerava v svoj novozidani hotel upeljati električno razsvetljavo in vodovod. Z veseljem pozdravljamo to misel in le želimo, da bi si pri tej priliki cel trg omislil te dve tako koristni in potrebni napravi. — Na naši šoli silno primanjkuje učiteljskih moči. Ker je namreč ena začasno upokojena, druga pa za nekaj tednov kontumacirana, zato delujete zdaj namesto štirih moči v vseh štirih razredih samo dve. Zdaj bo pa še poduk v ekskurzorni šoli oskrbovati! Mej takimi razmerami pač ni računati na uspeh. — Slučaji raznih nalezljivih bolezni so se jeli pojavljati. Daj Bog, da se ne razvije kake epidemije!

(Iz Dobropolj) 27. aprila. Od mnogih stranij nas vprašujejo zaradi ustanovitve kmetijske zadruge in prosijo pravil. Ker nimamo dosti tiskanih, za sedaj ne moremo še vstreti s pravili, storimo to pa takoj, kadar jih dovolj dobimo. Registrovana zadruška še ni, ker je bilo treba prej več ovir odstraniti, a upamo, da bode registrovana vsaj prihodnji mesec. Ustanavljajo se zadruške takó kakor posojilnice, najlozje pa v krajih, kjer so že posojilnice. Ljudstvo je za idejo kmetijskih zadrug zelo dovtetno, kaj pa da je tudi dosti nasprotnikov — saj veste, če stopite komu na kurje oko, zavpije — tako je tudi tukaj. Gotovo pa je, da bodo kmetijske zadruške v zvezi s posojilnicami socialne razmere po kmetih zelo predrugačile. Kmetijski stan se bode po zadrugah povzdignil duševno in gmotno, versko in narodno. V narodnem oziru bi nam zlasti koristile po Koroškem, Stajerskem in Primorskem, kjer par renegatov ali naseljenih Nemcev, celemu okraju gospoduje. Zamašimo vire, ob katerih se napaja naš nasprotnik, in uničen je. Naj nikogar ne straši posmehovanje naših domačih nasprotnikov, saj veste, zabavlja in kritikuje se lahko, a za delo ni vsak. Največkrat je pa kriva nasprotovanju grozna nevednost v teh rečeh in pa duševna lenoba. Ta sta pa dva največja nasprotnika vsakega napredovanja. Domoljubi, pogum in na delo povsod, kjer prebiva slovenski oratar! Pravila naše zadruške je uredil g. dr. Ivan Šusteršič, advokat v Ljubljani, ki gotovo tudi drugim rad ustreže.

Za dijaško mizo namesto venca na grob pokojnega monsign. Jerana.

Gosp. Ivan Doga n, mizarski mojster v Ljubljani, 3 gld. — G. dr. Aleš Ušeničnik, kaplan v Stari Loki, 1 gld. — Gosp. Alfred Ledenik, trgovec v Ljubljani, 2 gld. — Gosp. Fr. Tavčar, kurat pri Sv. Joštu, 2 gld. — G. Pavlič, beneficijar v Smartnem pri Litiji, 5 gld. — G. Avgustin Sinkovec, kaplan v Stari Loki, 10 gld. — G. Fr. Mekinec, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano, 5 gld. v spomin na svojega nepozabnega duhovnega očeta in dobrotnika. — Veleč. gosp. kanonik Andrej Zamejic 10 gld. — Č. g. Janez Karlin, župnik v Smledniku, 5 gld.

Telegrami.

Dunaj, 28. aprila. Nemški liberalci so bili neprijetno zadeti, ko so zvedeli, da je cesar povabil dr. Luegerja k sebi ter ga, priznavajoč njegovo zmožnost, lojalnost in osebno poštenost, opozoril na sedaj vladajoče razmere, v katerih ga za sedaj ne more potrditi dunajskim županom. Liberalci čutijo, da je to udarec za vlado, še hujši udarec pa za židovske liberalce, ki so mislili, da se na Luegerja pri dvoru sploh nihče ne ozira. Dr. Lueger se je cesarju zahvalil za milostni vsprejem ter poudaril, da se z ozirom na izrecno željo cesarjevo za sedaj odpove županstvu. — Klub nemške levice se je včeraj sešel ter izrekel obžalovanje, da nemške levice njeni zaupniki o tej stvari niso pravočasno poučili; obžalovali so ta dogodek tudi z ozirom na vlado, ki more vsled tega zaradi svoje nedoslednosti mnogo izgubiti v

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preiskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezlirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

svoji veljavi. Vkljub temu dogodku pa ne bodo spremenili svoje taktike gledé glasovanja za volilno preosnovo. — Kot antisemitski kandidatje za županovo stolico se imenujejo dr. Kupka, Strobach in dr. Schlesinger. Dr. Luegerja bodo volili za prvega podžupana.

Dunaj, 28. aprila. „Deutsches Volksblatt“ piše, da je cesar, ker je poklical dr. Luegerja k sebi, popolno priznal pomen antisemitske stranke in dr. Luegerja kot voditelja stranke.

Dunaj, 28. aprila. (Poslanska zbornica.) V današnji seji se je vsprejel člen II. vladne predloge o volilni preosnovi, in sicer alinea 1 in 2 z 206 proti 20, in alinea 3 z 214 proti 14 glasovom. S tem je rešena podrobna razprava o prvem delu volilne preosnove.

Dunaj, 28. aprila. Poroča se, da se vdeležo otroci socijalnih demokratov skupnega obhoda, ker je policijsko ravnateljstvo prepovedalo poseben otroški obhod.

Celovec, 28. aprila. Pri včerajšni volitvi v mestni zastop je bil v 3. razredu poleg treh liberalnih kandidatov izvoljen v obč. svet tudi konservativec baron Manndorf.

Budimpešta, 28. aprila. Danes dopoludne se je vršil dvoboj mej ministrom Fejervaryjem in urednikom Korbulyjem. Poslednji je na glavi težko ranjen.

Berolin, 28. aprila. Tukajšni rokovičarji so sklenili na včerajšnjem shodu, ustaviti delo. Delo se ustavi v 100 delarnah, koder je nastavljenih 1500 delavcev. Zahteva se 45 odstotno povišanje plače in odprava ponočnega in nedeljskega dela.

Pariz, 28. aprila. Sultan se je brzojavnim potom zahvalil predsedniku Faure za slovesen vsprejem, kakoršnega je pripravil bolgarskemu knezu. — Prihodnjo sredo odpotuje knez v Berolin.

Pariz, 28. aprila. Meline se je podal včeraj popoldne v predsednikovo palačo, koder je naznanil, da bode gledé sostave kabineta se še posvetoval z vplivnimi možmi in naznanil svoje mnenje v teku današnjega dne.

Bukarest, 28. aprila. Včeraj se je povrnil kralj s kraljico s potovanja. Na kolidvoru ga je pozdravila nebrojna množica občinstva.

Madrid, 28. aprila. Dosedaj je izvoljenih v senatsko zbornico nad 100 vladnih pristašev, 26 liberalcev, 3 karlisti in 4 neodvisni. Iz 55 volilnih okrajev še ni došlo poročilo o vspehih volitev.

Madrid, 28. aprila. Poslanika Anglije in Francije sta se včeraj posvetovala z ministerskim predsednikom Canovas glede Kube.

Amsterdam, 28. aprila. Po poročilih iz Batavije je odklonil vstaški vodja Olmar ponudbo Holandcev glede premirja. Vsled tega nameravajo napasti poslednji glavni kraj vstašev s 50 topovi.

New York, 27. aprila. Brzojavno poročilo iz El Paso javlja, da se je sesula galerija v rudniku pri Chihuana; 64 oseb je zasutih. Dosedaj so našli 7 ubitih in 13 ranjenih delavcev.

Vlaknena obleka iz surove svile gld. 8'65

do 42-75 blaga za popolno obleko — tussor in shantunga-Pongees — istotako črna, bela in barvena **Hennebergova svila** od 35 kr. do gld. 14'65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okolu 240 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.), poštne in carine preste na dom. Vzorec obratno. V Švico dvojna poštarina. (27 5—3 3)

Tovarne za svilo G. Henneberg
(e. in kr. dvorni založnik), **Curib.**

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoča, želodec krepčujoča, slast in prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo. — Stekleničica velja 10 kr. 121 (50—11) 1

Umrli so:

25. aprila. Luka Jeran, stolni kanonik, 78 let, Semeniške ulice 2, marasmus po influenci.

26. aprila. Henrik Golob, branjevčev sin, 2 leti, Pred Igriščem 2, plućnica.

27. aprila. Anton Košak, užitninskega paznika sin, 3 mesece, Poljanski nasip 48, plućnica. — Marija Frere, paznika žena, 40 let, Poljanska cesta 60, paralysis post pneumoniam.

V hiralnici:

24. aprila. Ivana Kern, delavka, 29 let, jetika. — Andrej Suštar, kajzarjev sin, 22 let, jetika.

Tujci.

26. aprila.

Pri **Slonu**: Hauser, Hofbauer, Zahn, Braun, Henkel, Schlesinger, Mandl, Seidner, Neiroth z Dunaja. — Paul iz Warnsdorfa. — Schweizer iz Schremsa. — Pölzl iz Inomosta. — Kline iz Lukovice.

Pri **Maltcu**: Haas, Kastner, Lauterstein, Schacherl, Belgrader, Lustig, Czassny, Klug, Saller, Engel, Fried, Eder, Geiringer, Steiner, Eisler, Teutschländer z Dunaja. — Bolaffio iz Gorice. — Reismüller iz Haasberga. — Kwallier iz Paternona. — Oberhammer iz Inomosta. — Brinner iz Trbovelj. — Polz iz Opave. — Kuttner iz Tržiča. — Cetana iz Benetk. — Schleimer iz Kočevja.

Pri **Lloyd**: Farky iz Tabora. — Nosan iz Vipave. — Scherfler iz Neunkirchena. — Treven iz Idrije. — Birsehtiz iz Gradca. — Beneš iz Praga.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
27	9. zvečer	738.6	12.2	sl. jz.ah.	jasno	
28	7. zjutraj	738.7	6.9	sl. sever	soparno	0.0
	2. popol.	735.4	21.7	sr. jz.ah.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 12.6° in za 1.0° nad normalom.

Zahvala.

332 1—1

Najiskrenejšo zahvalo izrekamo vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je tako velečastno in pokojnika dostojno izvršil pogreb prerano nam umrlega

kanonika Luka Jerana.

Zahvalo izrekamo posebe slavnim vodstvom srednjih in ljudskih šol, ki so se s svojimi dijaki v polnem številu udeležili spreveda; hvala vzlasti pevcem gg. bogoslovcem in gimnazijcem, darovateljem krasnih vencev, sploh vsem, ki so se pogreba udeležili in s tem skazali zadnjo čast velezaslužnemu, odličnemu možu, katerega bomo v mnogem oziru zelo težko pogrešali in še težje namestovali.

V Ljubljani, dne 28. aprila 1896.

Žalujoči ostali.

Eksekutivne dražbe.

Janeza Žiberta iz Gor. Jelenj nepremakljiva posestva (880 gld.) in gospodarske potrebnosti (2 gld. 30 kr.), terjatev 300 gld., dne 29. aprila in 29. maja v Litiži.

Martina Kastelica s Hudega zemljišče (1500 gld.), in Marije Plankar z Metnaja zemljišče (1496 gld.) dne 30. aprila in 25. maja v Zatičini.

Josipa Aleša iz Sela nepremakljivo posestvo (1341 gld.), terjatev 50 gld., dne 2. maja in 13. junija na Brdu.

Antona Modica iz Brezovice posestvi (961 gld. 90 kr. in 261 gld. 25 kr.) dne 7. maja v Trebnjem.

Palčice

in 319 30—2

galanterijsko blago

priporoča po izredno nizkih cenah

FR. STAMPFEL v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle).

Prodajo se 322 2—2

dobro ohranjena okna

v Kolodvorskih ulicah št. 11.

Nove Šmarnice 1896.

Marija Podoba Pravice.

Za šmarnično pobožnost.

Spisal **Jožef Kerčon**, duhoven ljublj. škofije.

Tudi za letos nam je oskrbela gorečnost in spretnost blagega dušnega pastirja lepe „Šmarnice“.

Dobro znani gospod pisatelj nam opisuje v njih Marijino življenje po nauku sv. pisma in po nekaterih razodetvah, lepe Marijine zglede obrača na krščansko življenje in naše potrebe, podaja nam za vsak dan lep zgled, uči nas srčno častiti Marijo in nam daje na pot še primerno „vajo“.

Vsakdanje berilo ni, kakor upamo, na predolgo, ne prekratko, **vseskozi pa mišno in lahko umevno**. Zato se nadejamo, da bodo dušni pastirji letošnje Šmarnice radi sprejeli in jih brali vernikom v dušni prid, kakor tudi v čast blažene Device Marije.

Knjiga obsega kot dodatek še sv. mašo in lavretanske litanije.

Dobivajo se Šmarnice v treh vezéh: **V pol usnju 90 kr., v usnju 1 gld., v usnju z zlato obrezo 1 gld. 20 kr.** S pošto stane izvod 10 kr. več.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani. 321 4-2

Schicht-ovo milo

patentovano

avstro-ogerski patent 282 3

oblastveno zasigurnana varstvena znamka

je najboljša za perilo in poljubno domačo porabo; zjedinjaje najlepši čistilni uspeh z največjo milobno gledé ohranjenja blaga; provzroči najčistejšo beloto, ne daje perilu neprijetnega duha; je osobito priporočljivo za pranje volnine. Tudi je izvrstno snažilno sredstvo pri umivanju in kopanju za odrasle in otroke.

Poskušnje ne bode nikdo obžaloval.

Dobiva se skoro v vseh prodajalnicah na drobno.

Dunajska borza.

Dne 28. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 10 „
Avstrijska zlata renta 4%	120 „ 45 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 10 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „ 5 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	968 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	354 „ 40 „
London vista	120 „ 10 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 72 1/2 „
20 mark	11 „ 75 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 53 1/2 „
Italijanski bankovci	43 „ 95 „
C. kr. cekini	5 „ 65 „

Dne 27. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ — „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 „ 75 „
Dunavske vravnave srečke 5%	127 „ — „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 „ 50 „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 35 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 20 „
Prioritetne obveznice državne železnice	222 „ 50 „
„ „ južne železnice 3%	166 „ — „
„ „ južne železnice 5%	128 „ 60 „
„ „ dolbenjskih železnic 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	204 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	139 „ — „
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	18 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ 50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 „ 25 „
Akcije Ferdinandove se. železn., 1000 gl. st. v.	3420 „ — „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	444 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	95 „ 75 „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	61 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	81 „ 80 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	161 „ — „
Papirnih rubljev 100	127 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Zalažba izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti do dosega kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.